SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 92. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 17, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 17-го ТРАВНЯ 1995 р. Ч. 92. РІК CII.

Б. Клінтон промовляв до українських студентів

Київ(УНІАР).— Тут у п'ятницю, 12-го травня, о 10:30 ранку відбулася зустріч Президенда ЗСА Билла Клінтона та його дружини Гіллярі Клінтон з українськими студентами та киянами на майдані біля Національного університету ім.Тараса Шевченка.

Добрий настрій багатотисячній авдиторії перед початком зустрічі створив великий концерт "золотих голосів" України, в тому числі Таїсії Повалій, Тараса Петриненка, Ірини Шинкарук, Ірини Білик, симфонічної та духової оркестри.

Появу Б. Клінтона та Г. Клінтон на подіюмі публіка зустріла вітальними вигуками та аплодисментами. Президента ЗСА в імені української молоді привітали студентка Національного університету ім. Т. Шевченка Олена Шевельова та студент Києво-Могилянської Академії Олексій Морищук. Ректор Національного університету, академік Віктор Скопенко зазначив, що вже півтора століття існує традиція надавати звання почесного доктора Київського університету. Серед удостоєних цього звання — Дмитрій Менделєєв, Індіра Ганді, Борис Патон, Тур Геєрдал, Іван Турґенєв та інші видатні особи. Професор Скопенко вручив Президентові ЗСА Б. Клінтонові диплом та медалю почесного доктора Національного Університету ім. Т. Шевченка.

Дякуючи за почесне звання Б.Клінтон сказав: "Для мене велика честь бути першим американським Президентом, який виступає перед народом незалежної України". Він віддав шану пам'яті 5-ох мільйонів українців, які загинули під час Другої світової війни.

Звертаючись до студентства Президент ЗСА висловив радість від зустрічі саме під стінами відомого навчального закладу: "Тут знаходиться ваше майбутнє, тут мріється мрія нової України". Клінтон зазначив, що у цей скрутний час особливе слово належить студентам та науковцям. "Ви — одна з найдавніших держав Европи, що створює одну з найновіших держав Европи",— сказав Клінтон, додавши, що "Україна гідна цього історичного виклику" і вона стане повноправним партнером в Европі.

Розсудливим назвав Президент ЗСА рішення України усунути ядерну зброю зі своєї території, а приєднання України до договору про нерозповсюдження ядерної зброї, за його словами, подало недвозначний сигнал за мир і проти ядерного озброєння."Ви допомогли створити більш надійний і безпечний світ і я вам за це вдячний".

Президент ЗСА відзначив демократичність виборів, що відбувалися в Україні, і запевнив, що Україна займала місце серед визначних демократій світу. Курс Президента Кучми на економічні реформи Клінтон назвав віддважним і правильним. Він зазначив, що для ЗСА підтримка України безпечною і в її кордонах є питанням "національного інтересу". Тому в наступні місяці й роки плянується продовження праці над зміцненням безпеки, поглиблється зв'язки з Україною в оборонній галузі.

Та не лише на словах висловлюють ЗСА підтримку Україні, сказав Б. Клінтон. ЗСА заохочували країни "великої сімки" надати Україні 4 більйони дол. фінансової допомоги і питання про надання 2.7 більйона вже вирішено. ЗСА налагодили контакт з Україною в галузі торгівлі та інвестицій і ці контакти будуть розширюватися. На завершення промови американський Президент звернувся безпосередньо до студентів, закликавши їх "учитися, учитися і учитися" та процитувавши слова Тараса Шевченка: "Учітесь, читайте, і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь". Українською мовою Клінтон сказав: "Слава Україні!", що було сприйнято піднесеними оплесками. Після промови Клінтон обійшов коло киян, потискуючи їм руки. Привітав окремо членів українського Уряду та Адміністрації Президента України, мав коротку розмову з колишнім Президентом України Леонідом Кравчуком.

РОЗПОЧАЛИСИЯ ПЕРШІ ПІСЛЯКОНВЕНЦІЙНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Кергонксон, Союзівка. — У понеділок, 15-го травня, тут, на оселі Союзівка, розпочалися перші після 33-ої Конвенції УНС річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу.

За традиційним звичаєм, їх учасники розпочали наради поклоном перед пам'ятником Тарасові Шевченкові, який відкрила предсідник УНС Уляна Дячук, а жінки-радні під проводом заступниці предсідника Анни Дидик-Петренко зложили біля пам'ятника квіти. Серед жінок-радних були: Текля Мороз, Рома Гадзевич, Стефанія Гаврилюк, Анна Ремик, член Контрольної Комісії Стефанія Геврик і почесні члени Марія Душник та Анна Чопик, а до них приєдналася Ольґа Саварин, дружина директора Бюра УНС на Канаду.

Тому що накрапав дощ, після зложення квітів усі присутні перейшли до гостинниці, де відбулася дальша церемонія відкриття. Першим узяв слово почесний член Головного Уряду д-р Ярослав Падох. Він згадав великого Патрона УНС Тараса Шевченка. Радний Стефко Куропась виголосив англійською мовою уривок з поеми Т. Шевченка „І мертвим, і живим, і ненародженим", а Оля Ходоба-Фриз, акомпаньюючи собі на бандурі, відспівала „Думи мої", а відтак розпочала „Заповіт", який підхопили усі присутні. На закінчення відіграно із стрічки український і англійський гимни, які учасники рівночасно відспівали.

Цю першу частину чотириденних нарад закрила предсідник У. Дячук, щоб відтак коротким вступним словом розпочати річні наради. Вона повідомила, що із радних через професійні обов'язки не міг прибути Тарас Шмагала мол., а із почесних членів ГУ не прибули з уваги на стан здоров'я о. Степан Біляк, д-р Богдан Гнатюк і Ґеновефа Жеребняк. Усі інші члени Екзекутиви, члени Контрольної Комісії, радні і почесні члени ГУ, а також директори бюр і головні редактори беруть участь в нарадах.

Відтак предсідник У. Дячук попросила присутніх одноховилинною мовчанкою вшанувати пам'ять померлих працівників УНС, а це св. п. довголітнього члена редакції „Свобода" ред. Івана Кедрина і працівників:, Михайла Штинду, Михайла Юзенева і Дозю Дубей, а о. митрат Мирон Стасів відмовив молитву.

Протокол із нарад в 1993 році був опублікований і всі мали нагоду із ним познайомитися, тому приступлено до чергової точки, проголошення програми річних нарад і вибору поодиноких комісій. До комісій увійшли усі присутні в такому порядку:

Комісія організаційна: Стефанія Геврик, Мирон Куропась, Марія Душник, Марта Лиско, Микола Дяківський, о. м. Мирон Стасів, Анна Гарас, Анна Ремик.

Комісія фінансова: Рома Гадзевич, Василь Пастушок, Олександер Благітка, Стефко Куропась, Мирон Куропась, Володимир Корчинський, Олександер Серафин, М. Дяківський, М. Лиско, Анатолій Дорошенко, А. Дидик-Петренко, Йосиф Лисогір, Євген Іванців.

Комісія резолюційна: С. Геврик, А. Дорошенко, Є. Іванців, Василь Дідюк.

Комісія братської діяльності: С. Гаврилюк, В. Дідюк, М. Куропась, Т. Мороз.

Комісія молоді: С. Гаврилюк, Алек Худолій, Стефко Куропась, В. Корчинський, М. Дяківський.

Комісія в справах Канади: С. Геврик, Петро Саварин, Т. Мороз, о. м. М. Стасів, В. Дідюк.

Комісія популяризації УНСоюзу: Р. Гадзевич, А. Худолій, Андрій Кейбіда, Стефко Куропась, П. Саварин, М. Лиско, Т. Мороз, Володимир Сохан, М. Душник.

Комісія спортова: Роман Куропась, Нестор Олесницький, о. м. М. Стасів, М. Душник.

Комісія публікацій УНС: Р. Гадзевич, В. Пастушок, О. Серафин, М. Куропась, А. Дидик-Петренко, В. Корчинський, Степан Куропась.

Комісія сеньйорів: А. Кейбіда, А. Ремик, А. Чопик, Степан Куропась, Іван Флис, Я. Падох і В. Дідюк.

Комісія „Союзівки": С. Гавриш, В. Пастушок, А. Худолій, А. Ремик, В. Корчинський, М. Душник, Н. Олесницький, О. Благітка, А. Дидик-Петренко, Й. Лисогір, П. Саварин.

Комісія допомоги Україні: С. Гаврилюк, А. Кейбіда, С. Гавриш, М. Душник, М. Куропась, Н. Олесницький, В. Сохан, Є. Іванців, В. Дідюк, А. Гарас, Я. Падох.

Доповнення до письмових звітів склали ще такі радні Головного Уряду: о. м. Стасів, М. Дяківський, А. Ремик, О. Серафин, В. Корчинський, Стефко Куропась.

Із Контрольної Комісії усно звітували ще додатково: А. Дорошенко і В. Пастушок, який при тому передав нових 28 аплікацій на суму забезпечення 171.000 дол. Він щераз пригадав, що питання появи „Свободи" та братської діяльности вирішила 33-тя Конвенція УНС, а постанов Конвенції ніхто не може зміняти. С. Гавриш у своєму додатковому звіті сконцентрувався на відділі професійних продавців забезпечень, аналізуючи їхню дотеперішню працю, а І. Винник зосередив свою увагу на бюджеті УНС на 1994 р., подаючи свої завваження до нього.

Додаткові звіти від Екзекутивного Комітету УНС зложили М. Лиско, О. Благітка і предсідник У. Дячук, яка подала деякі цифри відносно віку членів УНС.

На тому закінчено доповнення до звітів, а в пополудневих годинах першого дня нарад Головного Уряду відбулися запити і дуже обширна дискусія над звітами.

У ЧЕЧНІ ЗНАЙШЛИ ТІЛО АМЕРИКАНЦЯ

Назрань, Інгушетія. — Дорадник інгушського президента Пьотр Косов повідомив, що поблизу села Гельдаген знайдено тіло американського громадянина Фреда Кюні. Він був представником Фонду Сороса і пропав у кінці квітня в зоні збройного російсько-чеченського конфлікту.

Щоправда, ще має відбутися впізнання тіла родичами Ф. Кюні, оскільки злочинці не тільки декілька разів вистрілили йому в голову, але й обілляли обличчя сірчаною кислотою, а відтак присипали землею. Труп знайшов навчений пес.

Мешканці села Ґельдагена, оглянувши тіло, прийшли до висновку, що вбитий не є чеченцем, ні мусульманином, і відразу передали тіло комісії, якій президент Чечні Джохар Дудаєв доручив розшукати американця. Розшуками займалася також російська Федеральна служба безпеки, оскільки разом з Ф. Кюні пропали двоє росіян, представників Червоного Хреста. Про їхню долю покищо нічого не відомо.

ІЗРАЇЛЬ ВІДБИРАЄ АРАБСЬКІ ЗЕМЛІ В ЄРУСАЛИМІ

Єрусалим. — В неділю, 14-го травня, прем'єр-міністер Ізраїля Іцак Рабін підтвердив, що не має наміру переглядати свого рішення з приводу конфіскації арабських ділянок землі у східньому Єрусалимі.

Це рішення викликало бурю невдоволення. Керівники багатьох арабських країн у зв'язку з цим вважають, що така політика уряду І. Рабіна може унеможливити дальші мирні ізраїльсько-арабські переговори.

В Єрусалимі мешкає 405,000 жидів і 155,000 арабів. Рішення щодо остаточного статусу Єрусалиму, який є святим містом для юдеїв, мусулман і християн, плянується прийняти в 1996 році. Покищо Ізраїль дає до зрозуміння, що весь Єрусалим, включно з відвойованим в 1967 році від арабів східним сектором, є його столицею. А палестинці все завзятіше виступають за те, щоб східня частина священного міста стала столицею палестинської держави.

Навіть жидівські правозахисні організації стверджують, що ізраїльський уряд постійно дискримінує палестинців, відбираючи в них землі для своїх будівництв, хоч це суперечить міжнародним правним нормам. Дотепер на конфіскованих в арабів землях збудовано мешкань для 38,500 родин, але жодне з них не належить палестинцям. В самому Єрусалимі ізраїльтяни збудували 65,450 мешкань, і 88 відсотків з них — у жидівських районах. А тим часом єрусалимські палестинці потребують щонайменше 20,000 мешкань.

Коментуючи рішення уряду, міністер житлового будівництва Ізраїля Беніямін Бен-Елієзер сказав, що конфіскація арабських земель є доцільною політикою, спрямованою на зміцнення становища Ізраїля у східньому Єрусалимі.

Вивчають проблеми фінансування освіти

Київ(УНІАР). — Тут 12-го травня у Києво-Могилянській Академії (КМА) відбулася міжнародна конференція на якій розглянено питання фінансової кризи у вищій освіті та шляхи виходу з цієї кризи. Ініціяторами проведення конференції стали КМА та канадійський коледж ім. Грента МекЮнена при підтримці Міністерства освіти України.

Президент Університету "Києво-Могилянська Академія" Вячеслав Брюховецький процитував присутнім слова колишнього президента ЗСА Роналда Регена, який свого часу сказав, що "Америка дає великі гроші на освіту та науку не тому, що вона багата, а вона багата тому, що дає великі гроші на освіту і науку". З цього приводу професор Брюховецький нагадав і українське народне прислів'я: "Чого бідні?, бо дурні; чого дурні?, бо бідні."

Ситуація, що склалася в царині вищої освіти України, на думку учасників конференції, катастрофічна. Завідуючий катедри Київського державного економічного університету Віктор Федосов навів вражаючі статистичні дані. Замість узаконених 10 відсотків національного доходу, на потреби освіти було виділено у 1992 році — 6 відс., у 1994 — 6 відс., а на 1995 рік передбачено виділити 5.8 відс. національного доходу. Та й це не абсолютні суми, а відносні показники.

Практично не виділяється грошей на розвиток матеріяльно-технічної бази. Від загальної суми фінансування вони складають один відсоток. На думку Федосова, саме це спричинює вкрай низькі заробітки викладачів і відтік їх у комерційні структури та недержавні платні навчальні заклади.

Проф. Брюховецький зазначив, що, попри все це, рівень української вищої школи є одним з найвищих у світі. Та якщо не вирішити нагальних проблем фінансування, він може не лише понизитися, а впасти катастрофічно. Одним із шляхів подолання фінансової кризи могло б стати пільгове оподаткування спонзорських внесків.

У резолюції конференції, надісланій Президентові України Леонідові Кучмі, Верховній Раді та Кабінетові Міністрів, викладено пропозиції щодо основних шляхів подолання фінансової кризи в освіті. Йдеться про використання позабюджетних грошей і повне або часткове звільнення вищих учбових закладів (ВУЗів) від оподаткування.

У конференції, окрім українських просвітян, взяли участь провідні фахівці з країн Европи та Америки.

У виборах Аргентини перемагає Менем

Буенос Айрес.— Згідно з офіційними прелімінарними повідомленнями вигладає, що президент Карлос Менем залишиться президентом Аргентини на другу каденцію.

Після напруженої передвиборчої кампанії, зокрема в останньому тижні, де його найсильніший опонент сенатор Гозе Отавіо Бордон, який обіцював виборцям зліквідувати хабарництво та створити нові місця заробітків, вів перед і виглядало, що треба буде вибори повторювати. Одначе аналітики, базуючись на підрахунках 8.5 відсотків голосів, твердять, що президент Менем у виборах в неділю, 14-го травня, вже здобув 46 відсотків голосів, а це є вистачаючим, щоб не повторювати виборів.

Речники Крайової виборчої служби кажуть, що офіційні вислідки будуть аж в понеділок, 15-го травня.

З усього видно, що виборці в останній хвилині вирішили іти таки за президентом Карлосом Менемом беручи під увагу його успіхи в реформації економіки країни та ліквідування інфляції.

На Союзівці відбудеться вчительський семінар

Ню Йорк. — Шкільна Рада повідомляє, що цьогорічний двотижневий семінар, спонзорований, як і попередніми роками, Українським Народним Союзом, відбудеться на Союзівці. Семінар розрахований для підвищення кваліфікації вчителів шкіл українознавства в системі Шкільної Ради, але в ньому можуть брати участь і вчителі інших шкіл, особливо цей семінар є дуже корисний для молодих вчителів. Вільні слухачі, гості Союзівки є побажані, як і попередніх років.

Навчання на семінарі триватиме два тижні — від 16-го до 29-го липня 1995 року. Кошти перебування на семінарі покриває УНСоюз.

У пляні підвищення рівня слухачів заплановані виклади з таких предметів: української мови та загального мовознавства, української літератури, історії та географії України, а також з мистецтва та педагогіки.

Директори шкіл мають подбати про своїх учителів-слухачів, подаючи їм усі потрібні інформації і вони мають написати прохання на адресу Шкільної Ради, подаючи телефон та адресу кандидата.

Керівником семінару буде д-р Евген Федоренко, голова Шкільної Ради. Зголошення слід надсилати не пізніше 17-го червня ц. р. на адресу Шкільної Ради: Educational Council — U.C.C.A. P.O. Box 391 — Cooper Sta. New York, N. Y. 10276-0391.

Відбулися змагання між футболістами парляментів України і Росії

Київ (УНІАР).— Тут у неділю, 14-го травня, на стадіоні "Динамо" відбулося нетрадиційне футбольне змагання між дружинами Верховної Ради України та Державної думи Росії.

На матчі були присутні Президент України Леонід Кучма, голова Верховної Ради Олександер Мороз і міністер у справах молоді та спорту Валерій Борзов. Відкриваючи матч О. Мороз сказав: "Якщо б ці матчі між парляментарями Росії й України стали регулярними, то договір про дружбу між двома країнами давно був би вже підписаний". У складі футбольної дружини Державної думи грав Геннадій Бурбуліс — відомий політичний діяч Росії. Більшість російської дружини складали представники демократичної партії.

Футбольну дружину Верховної Ради України склали переважно депутати від комуністичної фракції. Кращим гравцем української дружини був її капітан Георгій Філіпчук— депутат від фракції Руху. У складі футбольної дружини грав колишній посадник Дніпропетровського Віктор Меркушов, який нині очолює парляментську групу "Єдність". Взяв участь у змаганні також віцепрезидент футбольного клюбу "Таврія", президент симферопільського концерну "Імперія" Лев Міріньский.

Програла дружина українського парляменту з рахунком 1:3. Єдиний м'яч забив член комісії Верховної Ради з питань боротьби зі злочинністю, підполковник СБУ Микола Карнаух.

Матч-реванш має відбутися в липні.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ РЕД. І. КЕДРИНА-РУДНИЦЬКОГО

Ню Йорк.— Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці влаштовує зустріч для вшанування пам'яті ред. Івана Кедрина-Рудницького. Імпреза відбудеться у неділю, 21-го травня, в НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Початок о год. 2:30 по полудні. Участь братимуть: о. парох ігумен Патрикій Пащак, Мирослав Прокоп, Ольга Кузьмович, Ярослав Падох і Леонід Рудницький.

МЕМОРІЯЛЬНА ВИСТАВКА М. МОРОЗА

Ню Йорк.— Український Інститут Америки, 2 схід 79-та вул., влаштовує меморіяльну виставку картин Михайла Мороза у зв'язку з виходом у світ монографії мистця. Відкриття виставки — у п'ятницю, 19-го травня, о год. 7-ій вечора. Слово про мистця виголосять д-р Леонід Рудницький, д-р Василь Ленцик, та мистці Михайло Дмитренко і Богдан Титла. В концертовій програмі виступлять Роксоляна Савка, скрипка (Канада), Стефан Шкафаровський (бас), партію фортепіяну виконає Оксана Равлюк-Прутеняк. Виставка триватиме до 28-го травня. Години відвідин—від 2-ої по полудні до 6-ої вечора. В понеділок виставка закрита; оглянути її можна тільки за попереднім домовленням, телефонуючи на числа (212) 288-8660 або (718) 981-5384.

В АМЕРИЦІ

У ТОЙ ЧАС, ЯК СЕНАТ і Палата Репрезентантів готуються до дискусій над плянами збалянсування державного бюджету, то автори обидвох республіканських плянів не можуть знайти спільного знаменника щодо кінцевої версії їхнього бюджету. Точкою цього непорозуміння є справа обіцяного республіканцями зменшення податків, що напевно спровокує президентське вето. Бюджет, пропонований Палатою Репрезентантів, передбачає зменшення податків на суму 340 біл. дол. для підприємств і окремих осіб, а проєкт Сенату залишає податки у теперішньому варіянті, поки не збалянсується бюджет. Щоб запропонувати один бюджет, республіканці мусять узгіднити між собою контроверсійну справу податків.

ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВА ІНДУСТРІЯ у ЗСА намагається в якийсь спосіб розв'язати питання, як їм бути у випадку наступної непередбаченої катастрофи, спричиненої силами природи. Їхні побоювання не є якоюсь зайвою вигадкою, бо ж два найбільш нищівні природні нещастя в історії країни навістили ЗСА у трьох минулих роках — ураган Ендрю в 1992 році заподіяв величезну руїну, що коштувала забезпеченеві фірми 16 біл. дол., а землетрус у Лос Анджелес 1994 року коштував їх додатково 11 біл. дол. Крім того аналітики доводять, що будь-яке природне нещастя у великому місті та його околиці може довести до самоліквідації багатьох забезпеченевих фірм.

З ПІДПИСАННЯМ МІЖНАРОДНОГО договору про заборону розповсюдження ядерної зброї, Уряд президента Билла Клінтона намагатиметься до кінця наступного року домогтися заборони будь-яких ядерних випробувань. Згадану угоду минулого четверга, 11-го травня, підписали 174 країни на неозначений час. Крім того, всі вони прийняли зобов'язання до кінця 1996 року закінчити справу договору про заборону випробувань ядерної зброї. Отже, на думку головного президентського експерта для справ контролі нерозповсюдження ядерної зброї та роззброєння Томаса Греяма, тепер якраз й буде нагода старатися і про всесвітню заборону ядерних випробувань.

У СВІТІ

В НЕДІЛЮ, 14-ГО ТРАВНЯ, в Індії проголошено нове втілення панчен-лями, другої за значенням особи в ієрархічній системі тібетського буддизму. Ним став шестирічний Гедгун Чокі Німа з далекого тібетського села. Даляй-лама звернувся до китайської влади з проханням дозволити хлопчикові перейти вишкіл, який належить священній особі його ранги. Спостерігачі очікують, що це прохання стане приводом до нових конфліктів між Пекіном і даляй-лямою, який залишив батьківщину ще в 1959 році. У листі до китайського уряду даляй-лама підкреслив, що його прохання має винятково релігійний, а не політичний характер.

У НЕДІЛЮ, 14-го травня, виступаючи перед двома тисячами своїх прихильників, Імельда Маркос, дружина колишнього філіппінського президента, заприсягнула, як це традиційно робить у країні той, хто здобув перемогу у виборах в Конґрес. Виборча комісія покищо не повідомила про перемогу І. Маркос. А тим часом на Філіппінах все голосніше говорять, що вислідки виборів сфальсифіковані. У зв'язку з цими звинуваченнями спостерігачі передбачають, що І. Маркос не потрапить у філіппінський Конґрес.

КРОВ'ЯНА ПЛЯЗМА, заражена вірусом АІДС, протягом декількох років надходила в Канаду з Америки і використовувалася для лікування хворих на гемофілію, тобто незгортання крови. З'ясувалося, що американська фірма „Конно лебораторіс" купувала кров у посередників, а ті брали її від в'язнів арканзаської тюрми. Представники канадського Червоного Хреста припинили використання неякісної крови, однак це сталося тоді, коли контракт з „Конно лебораторіс" був майже повністю виконаний.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Святкування перемоги над фашизмом

Свято перемоги над фашизмом відзначено в багатьох країнах світу, але по-різному, Західня і Центральна Европа та ЗСА святкували перемогу в Другій світовій війні, нові країни на терені колишнього СССР — перемогу у Великій вітчизняній війні.

Неоднозначне ставлення до 50-річчя перемоги над німецьким фашизмом і в Україні. Більшість ветеранів війни і чимало представників владних структур розглядають перемогу над гітлерівською армією як перемогу у Великій вітчизняній війні, бо ще й досі вітчизною вважають російську імперію, не бажаючи миритися з її розвалом. Комуністи використали свято перемоги над тоталітаризмом гітлерівським для пропаганди тоталітаризму комуністичного. У Києві, по закінченні офіційної паради 9-го травня, невідомо звідки у Парку Слави з'явилася величезна колона лівих сил з масою совєтських прапорів, портретами Леніна, Сталіна а також прапорами вже неіснуючих совєтських республік. І ні одного державного прапора України! Правда, не всі ветерани схвалювали таку зневагу до української держави. У своїх промовах вони підтримали право учасників Другої світової війни пройти з прапорами, під якими здобули перемогу над фашизмом 50 років тому, але під умовою, що поряд з ними будуть державні прапори України.

Національні демократи вважають, що Друга світова війна закінчилася перемогою над гітлерівцями, але для України вона не принесла визволення. Навпаки, московська влада з не меншою жорстокістю продовжувала винищувати український народ. Під час одного з виступів голова НРУ Вячеслав Чорновіл сказав, що для України національно-визвольний етап Другої світової війни скінчився 24-го серпня 1991 року — в день проголошення незалежности.

В західніх областях України 50-річчя перемоги над фашизмом відзначали як День скорботи за десятками мільйонів українців, які полягли в боротьбі з німецьким фашизмом і московським комунобольшевизмом.

У Москві 9-го травня 40,000 російських великодержавних шовіністів під совєтськими прапорами та портретами Сталіна критикували президента Росії Боріса Єльцина за те, що він "розвалив Совєтський Союз і призвів народи до розбрату" і закликали народи Росії, України і Білорусі об'єднатися в одну велику державу — Росію. На Красній площі відбулося офіційне відкриття меморіялу перемоги та військова парада на Поклонній горі. Президент Росії Б.Єльцин у привітанні наголосив, що у святкуванні взяли участь усі народи СССР і це є добрим знаменням. Російський міністер оборони П.Ґрачов не згадав про нові держави на терені колишньої імперії, а звернувся до їх народів так, ніби СССР все ще існує, що справило навіть на багатьох росіян зловісне враження.

Президент України Леонід Кучма після врочистостей у Києві вилетів до Москви, куди прибули також керівники інших держав, що виникли після розвалу імперії. Вони поклали квіти до Пам'ятника Слави і відповіли на запитання журналістів та мешканців Москви. Окрім Л. Кучми до людей звернувся ще тільки президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв. Передбачалося, що керівники держав матимуть по 10 хвилин для виступу, але московська публіка так тепло зустріла Л.Кучму і так багато було до нього запитань, що для інших не залишилося часу. Президент України сказав, що зустрічі з керівництвом Росії в нього на цей день не передбачено і що він лише привітає Б. Єльцина. Кучма також зазначив, що політики можуть сваритися, але народи мають жити між собою дружньо. Він заперечив, що ставлення України до Росії стало більш упередженим і твердим. Навпаки, зауважив Л.Кучма, це Російська Федерація напередодні виборів почала ставитись більш агресивно до України. На запитання щодо Чорноморської фльоти Л.Кучма зазначив, що Україна не змінила свою позицію і що з цього питання вже підготовлений лист до Президента Росії Б. Єльцина.

У Ню Йорку відкрито меморіял перемоги в Другій світовій війні. В урочистій церемонії взяв участь постійний представник України в ООН Анатолій Зленко і підняв там український прапор, який відтепер майорітиме там поряд з національними прапорами країн антигітлерівської коаліції. Там відкрито також меморіяльну таблицю, на якій викарбувано слово "Україна" як визнання безпосереднього внеску українського народу в перемогу над фашизмом.

М. Мельник

КОНСТИТУЦІЙНА КРИЗА В УКРАЇНІ

II

Після проголошення суверенности актуальною стала проблема впровадження посади Президента. Закон про уряд Президента прийнято в липні 1991 року. На основі закону, Президент має певну кількість стандартних повновластей. Він пропонує ВР кандидата на прем'єр-міністра. Він вносить також пропозицію про його звільнення. З цього виходить, що Президент на власну руку звільнити прем'єр-міністра не може. Це створює можливість конфлікту між найважливішими особами виконавчої влади з можливою участю в тому конфлікті високопоставлених членів ВР. Це теж до деякої міри змушує міністрів до подвійної льояльности — і до Президента, і до членів Президії ВР.

Таку можливість ілюструє недавнє розслідування Генеральною прокуратурою використання 70 мільйонів долярів кредиту асоціяцією, створеною заступником голови ВР О. Ткаченком. Прокуратура дала теж доручення заарештувати радника голови ВР Мороза. Ці акції прокуратури і Ткаченкові, і Морозові дуже не сподобалися і вони почали грозити і Головному прокуророві, і одному з його заступників. Та значно важливішим прикладом є недавнє твердження Кучми, що голова ВР Мороз постарався про звільнення Уряду без порозуміння з Президентом, а це вже дійсно жахлива річ.

Невиразне окреслення компетенцій таких важливих урядів, як уряди Президента і прем'єр-міністра теж може дестабілізувати працю Уряду. Щоб оминути можливість конфлікту між Президентом і Урядом, Кучма, незабаром після його вибору, видав указ, в якому виразно підпорядковує Президентові цілий Уряд, включно з прем'єр-міністром. Потреба конституційної ясности в тій ділянці є очевидною.

Тут є ще одна важлива проблема. Закон справді дає Президентові право вето, але вето це не має практич-ного значення, бо ВР може його анулювати звичайною більшістю голосів.

Це кілька найбільш основних конституційних проблем, які варто б якнайшвидше впорядкувати, інакше сварки і протистояння між Президентом, прем'єр-міністром і ВР будуть продовжуватися. Їхнім трагічним наслідком є акції Президента, скасовані ВР, і акції ВР, що їх Уряд не завжди виконує. Відсутність конституційного суду ще більше загострює ситуацію.

Конституційна зміна з 1989 року про референдум була доповнена в липні 1991 року законом „Про Всеукраїнський та місцеві референдуми". Предметом референдуму може бути, між іншим, затвердження конституції, її окремих положень та внесення конституційних змін і доповнень.

Референдум може бути призначений на домагання більш як 225 (з 450) депутатів. У тому випадку предметом референдуму можуть бути конституційні зміни, але не може бути розпуск ВР чи усунення Президента. Референдум може бути також проведений на домагання принаймні трьох мільйонів громадян і тоді він може вирішити і зміни в конституції, і усунення Президента від влади, і розпуск ВР. Це значить, що Президент Кучма має реальні можливості скористати з того закону.

З цього всього виходить, що впорядкування проблем розподілу влади є необхідною і пекучою потребою. Про ту потребу всі говорять, та на тому все й закінчується. В дійсності над тією проблемою верхівка України товчеться вже майже п'ять років. Творилися і творяться комісії, скликаються національні і міжнародні конференції, публікуються проєкти, і на тому закінчується. Президент Л. Кравчук мав золоту нагоду прийняти нову конституцію, коли стояв на вершині популярности, але, на превеликий жаль, не зумів з тієї нагоди скористати.

(Закінчення буде)

Леся Храплива-Щур

„Я НА СТОРОЖІ КОЛО ЇХ ПОСТАВЛЮ СЛОВО"

Іван Гнатюк, „Хресна дорога". Вірші та поеми. Київ, 1992, „Український письменник"; „Правда-мста". Поезії. Львів, 1994, „Каменяр".

I

Як часто згадуємо ці слова нашого Пророка при різних нагодах! Так часто, що не раз, здається, аж притуплюється наше відчуття їх змісту. А одначе зміст їх залишається завжди однаково актуальний, понад віки та зміни обставин.

Це незаперечна правда, що „слово" завжди відігравало особливу ролю у самосвідомости та бутті нашого народу, у перетворенні його в націю. Ось у недавньому числі журналу „Сучасність" літературознавець Юрій Ковалів знов обґрунтовує дуже сумлінно це твердження. Боротьба за наше існування відбувалася завжди в основному в площині слова-думки, від „Руської Трійці" до починів членів Спілки Письменників України, при кінці минулого десятиліття.

Це явище зумовлене, без сумніву, нашим постійним підневільним становищем та неможливістю розвивати інші ділянки народного життя. Чи явище це позитивне, чи неґативне — про це можна сперечатися. Але воно — дійсне.

А ще одне підтвердження цієї правди — дві нові збірки поета Івана Гнатюка. У поетичному доробку поета було перед ними вже шістнадцять. Він відомий на сьогодні і всій читацькій Україні із двох широких добірок в „Літературній Україні", і за морем, у Канаді, де й побував зі своїми виступами, і навіть згадують його наші часописи в Австралії.

Щоб ближче з ним познайомитися, варто розпочати розглядом життєвого шляху поета. Ось сам він його змальовує, при нагоді того, що довелося боронитися, вже дуже недавно, від нападів недругів — від численних доносів, анонімних листів, телефонів з погрозами... Одна обурена слухачка його виступу на київському радіо закинула йому (звичайно ж, російською мовою), що він виступає проти Совєтського Союзу, який чейже дав йому змогу вчитися, диплом і то безплатно. На таке Іван Гнатюк відповідає, що справді, дістав аж три дипломи. Перший — у дев'ятнадцятому році життя: заміну присуду смерти на 25 років покарання та п'ять позбавлення громадянських прав, у 1948 році. Другий „диплом" — посвідка про звільнення із концтабору „за важкою недугою" (туберкульоза) у 1956 році, вже після відомого виступу Хрущова. І третій „диплом" — посвідка про регабілітацію, якої автор ніколи й не просив, у другому році незалежности України.

Отакими короткими та дотепними словами змалював Іван Гнатюк своє життя. А ширша, внутрішня його біографія — у книжечці „Хресна дорога". Там не лиш всі атрибути тюремного та табірного життя. Там ситуація людини на постійній межі, та така, що її не змогли б собі уявити ні Кіркеґор, ні Сартр. „Нудьга на цілу Колиму", де „роки йдуть собі поволі із номерами каторжан"... Це вже не лиш опис-скарга. Це — осмислення.

А після звільнення — життя у „великій зоні", повне понижень, підозрінь, заборон. „Те саме горе і безправ'я, байдуже — воля чи тюрма". Але загартований лихом поет виживав і творив. Дарма що недуга дошкулювала, а про друкування, якщо воно взагалі було можливе, треба було старатися великими зусиллями.

Та не провів поет надаремно цього часу, як і не змарнував тюремно-табірного. До аналіз психічних переживань в'язня, які мають у нашій літературі твори письменників, від самого Тараса Шевченка, Павла Грабовського, Івана Франка, Юрія Клена, Богдана Кравцева, Володимира Янева, включно із великим Василем Стусом додав і свої, проникливі спостереження. Як бороняться людське „я", позбавлене поправді всіх життєвих можливостей, щоб, одначе, прожити якось?

Перше — у поета жива віра, основана на здорових, віковічних традиціях українського села. Іван Гнатюк добре ознайомлений зі Святим Письмом, молитвами, псалмами. Він не лиш знає, він живе ними. Вісім років концтабору допомогла йому перенести постійна молитва: „Господи Боже, прийди, дай нам хоч краплю надії". І всі муки та знущання, особисті й всенародні, бачить він, як алегорію страстей Христових.

Друга сила — це докорінний патріотизм, що починається образами рідного села, а виростає до усвідомлення:

Я йшов і йду по вибраній
путі,
Живу лиш Україною — й
без страху
Зустріну смерть, розп'ятий
на хресті.

Велика розрада його — листи від матері, яку обожнює, чий образ майже без рубців зливається з образом Батьківщини. Листи приходять — або й не так часто, але сама вже туга за „літерами, написаними рукою, що в сповитку мене голубила щорана" — це нитка, яка в'яже із життям.

І зворушливо правдиві випадки, коли сіре, невольницьке життя просвічує новим променем якась, на перший погляд, дрібниця: спіле яблуко, яке чомусь закотилося на невольницьку дорогу із праці. Чи фіялка, яка якось розцвіла у щілині тюремного муру. Все це виростає до широко інтерпретованих символів і теж допомагає.

Ще болючішою луною відбився у душі поета Чорнобиль і йому він присвятив теж свою збірку „Нове літочислення" — сповнену щирого, справді Шевченківського гніву на всіх, хто завинив.

Ласка Божа і власна цупкість духу дозволила йому творити наполегливо й цілеспрямовано. Аж поки таки діждався омріяної незалежности.

Але поет витерпів надто багато за неї і має право домагатися, щоб відповідала ця незалежність справді мріям його і нас усіх. Щоб була справжньою. Поет добре заслужив собі право — назвати речі й явища по-імені. Це він і зробив у збірці „Правда-мста".

(Закінчення буде)

Степан Куропась

Ще про життя І. Кедрина-Рудницького

До численних статтей про відхід з цього світу ред. І. Кедрина хочу додати від себе декілька слів із власних споминів.

І. Кедрин як вояк австрійської армії попав під час офензиви російської армії у Першій світовій війні у російський полон. Українці старалися тікати з полону та вступали до корпусу Січових Стрільців під проводом Євгена Коновальця та Андрія Мельника. Однак цього не зробив І. Кедрин, а чому так сталося — я дістав вияснення під час перебування пол. Є. Коновальця в ЗСА. Я був організатором і головою бенкету в Чикаґо в готелі Бісмарк у честь достойного гостя та добре запам'ятав слова Є. Коновальця в цій справі.

Організація УВО, — сказав він на бенкеті, — а також майбутня Організація Українських Націоналістів має стати не лише військовою організацією, але також має будувати державний апарат з усіма його атрибутами. До цього треба політично вироблених людей, треба доброї преси, контакту з чужим світом, треба запліччя американських українців і їхньої фінансової допомоги, тому що край знищений після програної боротьби. Отже треба рятувати те, що можливе, треба до помочі військовиків також цивільних людей.

Це було причиною приїзду пол. Є. Коновальця до ЗСА. Він мав нагоду зустрітися з представниками української преси — передусім „Свободи", а також „Народної Волі" і „Америки" і дав почин до заложення першого відділу Організації Державного Відродження України.

Ред. І. Кедрин, приятель пол. Є. Коновальця, був саме тим лучником двох світів — військового і цивільного. Як редактор щоденника „Діло", мусів щоденно переговорювати з польським цензором преси, що не раз залишав у „Ділі" багато білих плям. (У ЗСА є також свого роду цензура преси, тільки тут не залишають білих плям...)

Сестра покійного ред. І. Кедрина Мілена Рудницька була послом до польського сейму з Українського Національно-Демократичного Об'єднання, до якого належав також ред. І. Кедрин. Вона часто їздила від УНДО до Ліґи Націй в Женеві, протестуючи проти недотримання умов польським урядом.

В той час польська влада жорстоко нищила все, що українське у т.зв. пацифікації, наслідки якої були також предметом протесту в Женеві та серед цілої української провідної верстви. До таких, що голосно про це говорили та протестували, належав і ред. І. Кедрин, який в своїх почуваннях був завжди націоналістом, хоч під фірмою УНДО. Як політик високої якости й хронікар подій в тодішній Галичині, а також у ЗСА, він був винятком, якого можна словами Вілляма Баклі склясифікувати як „дуба серед кущів".

Як урядовець УНС, я мав нагоду бувати не раз на нарадах редакційної колеґії „Свободи", в якій ред. І. Кедрин після переїзду до ЗСА постійно працював. Пригадую добре, що він завжди боронив тих авторів, статті яких не хотіли поміщувати, мовляв, кожний може мати свою думку і свій стиль, а коректор може справити, що треба. Ред. І. Кедрин розпочав свою „кар'єру" в Америці фізичною працею на курячій фармі, а відтак у фабриці, але як досвідчений ветеран-журналіст дійшов до такої пошани, що з його думкою усі рахувалися та її високо цінили. Коли заходила якась проблема, важка до розв'язання, люди пера питали: „А що скаже на це редактор Кедрин?"

В анналах газети „Свобода" його ім'я залишиться на вічную пам'ять, бо він був людиною епохи!

Л. Логвиненко

Дорога до матері

Високі перемети на стежках.
Куди ідеш (як всі стежки забуто)
Із пташкою замерзлою в руках?
За що розплата і за що спокута?

Непройдена пустеля снігова
Холодить душу і вуста змикає,
Хоч час горить, як та суха трава...
Скаженію і кричу: — Не каюсь!..

А божевільний вітер розпина,
Відносить голос: — Повернувся, сину...
Та чорний ворон на сухій тернині
Вже зовсім близько віщував весну.

м. Харків.

ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ ІМ. В. ЛИПИНСЬКОГО

I

Згідно зі звітом президента Східньо-Европейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського Ярослава Пеленського, відчитаного на загальних зборах Інституту, які відбулися 29-го квітня 1995 року у власному будинку, протягом останніх вісьмох років Інститут провів таку діяльність:

Починаючи від 1987 року, Інститут розгорнув широку науково-видавничу діяльність, спершу в українській діяспорі, опісля на міжнародній арені та, врешті, в Україні, зокрема, у зв'язку з національним там відродженням, яке набрало великих розмірів після проголошення політики перебудови і завершилося проголошенням суверенности України в липні 1990 року та державної незалежности в серпні 1991 року.

Наукові діяспорні і міжнародні конґреси та конференції

Інститут співпрацював з численними українськими науковими установами у влаштуванні українського наукового конґресу, присвяченого 1000-літтю хрещення Руси-України, який відбувся в Мюнхені у квітні-травні 1988 р. Президент Інституту Я. Пеленський, який виступив з доповіддю у конґресі, був також членом його програмової Комісії та членом редакційної колеґії ювілейної книги матеріялів конґресу „Збірник праць ювілейного конґресу у 1000-ліття хрищення Руси-України", яка вийшла друком 1988—89 року.

Я. Пеленський взяв участь і виступив з доповіддю на міжнародному конґресі, присвяченому 1000-літтю Християнства Руси-України, який відбувся у квітні 1988 року в Равенні (Італія) заходами Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.

Президент Інституту виступив з доповіддю на міжнародному конґресі про початки слов'яно-візантійського християнства та хрищення 988 року, який відбувся в Римі (Італія) заходами Інституту польської християнської культури — Фундація Папи Івана Павла II та Італійського історичного інституту середньовічних студій. Відтоді розпочалася тісна і плідна співпраця Інституту ім. Липинського з Інститутом польської християнської культури — Фундація Папи Івана Павла II у Римі.

Президент Інституту виступив з доповіддю на науковому конґресі про 1000-ліття християнізації Руси, який відбувся у травні 1988 року у Вашінґтоні заходами Інституту ім. Джорджа Кеннана при Вілсонівському центрі Смитсоніян інституції у Вашінґтоні.

Всі вищезгадані доповіді були надруковані у репрезентативних ювілейних книгах.

Інститут влаштував спільно з Українською Вільною Академією Наук в ЗСА наукову конференцію про „Сучасний стан в Україні", яка відбулася у листопаді 1988 року в Ню Йорку.

Інститут був співорганізатором (разом з Польським інститутом християнської культури — Фундація Папи Івана Павла II у Римі, Білоруською академією наук у Ню Йорку і Литовською католицькою академією наук у Римі) міжнародної наукової конференції про „Основи історичних і культурних традицій у Східній Европі: Білорусь, Литва, Польща, Україна", яка відбулася у Римі 28-го квітня — 6-го травня 1990 року. У конференції взяли участь з доповідями вчені та культурні діячі з Білорусі, Литви, Польщі і України та з їхніх діяспор. Україну репрезентували: з України — І. Драч, М. Жулинський, Я. Ісаєвич, О. Пахльовська, Д. Степовик, П. Толочко; зі ЗСА — Г. Грабович, Я. Пеленський, О. Пріцак; з Канади — І. Химка; з Італії — о. І. Дацько, архм. І. Патрило, с. С. Сеник; з Польщі — В. Мокрий. Під час конференції відбулася урочиста зустріч учасників з Папою Іваном Павлом II у Ватикані. Римська конференція, яка наголошувала спільну приналежність білорусів, литовців, поляків і українців до Европейської спільноти народів, відбулася на високому науковому рівні. Згідно з вичерпним інтерв'ю з учасниками конференції І. Драчем і М. Жулинським про цю конференцію п.з. „Дорога до Риму — дорога до Европи", яке появилося в „Літературній Україні" 14-го червня 1990 року, це була „подія безпрецедентного значення і представництва".

Започаткована у Римі співпраця наукових установ чотирьох народів продовжується у щорічних конференціях. Інститут співпатронував другу міжнародну конференцію чотирьох народів, яка відбулася вліті 1991 р. у Любліні (Польща). Інститут також співпатронував третю міжнародну конференцію чотирьох народів про „Людину, громадянське суспільство і державу у світлі нової політичної дійсності у Центрально-Східній Европі", яка відбулася у травні 1992 року у Кам'янці-Подільському, Україна.

Співпраця з науковими установами України

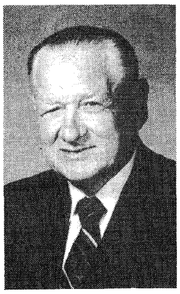
Починаючи з 1989 року, Інститут зосередив свою наукову діяльність на встановленні контактів з науковими установами України. У зв'язку з тим, у грудні 1989 р. в Інституті відбулася наукова конференція на тему „Сучасний стан української культури", в якій взяли участь з доповідями провідні науковці Інституту Мовознавства та Інституту Літератури Академії Наук України.

Переломною подією у взаєминах між науковими установами України та її діяспори був приїзд до Інституту провідних урядовців Відділення Історії, Філософії і Права Академії Наук України (тоді ще УССР) академіка-секретаря Івана Кураса і вченого секретаря Івана Ладивіра у березні 1990 року, тобто ще до проголошення суверенности України. Вони перші встановили офіційні зв'язки Академії Наук України з International Research and Exchanges Board (IREX) та американськими професійними організаціями American Historical Association і American Political Science Association у Вашінґтоні за посередництвом президента Інституту ім. В. Липинського у Філядельфії.

Від 1990 до 1994 року президент Інституту відбув п'ять наукових поїздок в Україну (1990, 1991, 1992, 1993, 1994) з метою спершу нав'язання контактів з Президією Академії Наук України, а пізніше здійснення спільних наукових і видавничих плянів.

(Продовження буде)

Св. п. д-р Богдан З. Гординський

Св. п. д-р Б. Гординський

Богдан Гординський, син Ярослава і Олени (Бірчак) Гординських, народився 19-го лютого 1911 року в Коломиї, західня Україна. Там він закінчив медичну школу у 1935 році. Він також навчався у Берліні (Німеччина) та Відні, Австрія, у ділянках внутрішніх хворіб та дерматології. 16-го червня 1938 року він оженився у Львові з Іриною Тусовською.

Під час Другої світової війни Гординські залишили свій дім у Львові і втекли до Відня. Пізніше вони переїхали до маленького містечка Ваєр ан дер Енс в австрійських Альпах. Коли закінчилася війна, то переїхали до Зальцбургу (Австрія), де Богдан Гординський очолював лікарню Організації Об'єднаних Націй до 1947 року.

У 1947 році на Різдво він з родиною прибув до Ню Йорку завдяки програмі ЗСА, яка допускала в країну переселенців. Він працював у лікарні Сейнт Джеймса в Нюарку, Н. Дж. В 1949 році родина переїхала у Північну Дакоту, де Богдан відбув річну практику в Батінс. Потім він почав практикувати медицину в Дрейк, Північна Дакота, куди перемістився з родиною. До недавнього переходу на заслужений відпочинок д-р Гординський допомагав пацієнтам з усієї Північної Дакоти, а також з багатьох інших стейтів і з Канади. Практикуючи медицину у спеціяльності внутрішніх хворіб та дерматології, д-р Гординський демонстрував знання найвищого рівня. Він пройшов курси удосконалення і був членом Медичної асоціяції Північної Дакоти, Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, називаючи себе членом Американської академії сімейних лікарів та Американської академії дерматології.

Він ділився своїми медичними знаннями та досвідом, даючи лекції в багатьох країнах, а також друкуючи свої праці в декількох медичних журналах. Він мав репутацію співчутливого, уважного лікаря, здатного безпомилково поставити діягнозу хворому.

Він залишив дружину Ірину в Дрейк, дочку д-р Марію Гординську-Крамарчук в Сейнт Пал, Мінн., двох синів — Володимира в Дрейк і д-ра Ярослава Гординського в Оклагома Ситі, сім внуків і сестру Дарію Каранович у Нюарку, Н. Дж.

Замість квітів на могилу покійного родина просить складати пожертви на: Ukrainian Cultural Institute, State University, P. O. Box 6, Dickinson, N. Dakota 58601.

Н. Н.

Менор коледж не підвищує оплати

На засіданні 27-го квітня ц. р. Рада директорів Менор Джуніор коледжу проголосила, що оплата за навчання на 1995-96 академічний рік не буде підвищена.

Це проголошення дуже на часі. Через підвищку оплат в американських університетах для багатьох студентів освіта стає недосяжною. Рішення Менору задержати оплату вказує на постійне зобов'язання цієї школи постачати якісну освіту за помірковану кошт.

„Це рішення є частиною надзвичайного зусилля адміністрації і професури Менору, щоб контролювати видатки", — сказала Сестра Марія Кекилія Юрасінська, ЧСВВ, президент.

Задержання минулорічних оплат не припиняє росту і розбудови. Менор коледж продовжує пропонувати нові програми студій, включаючи менаджмент охорони здоров'я, навчання про комп'ютери, морські ресурси тощо.

Менор Джуніор Коледж — це приватний, католицький, коедукаційний коледж заснований у 1947 році Сестрами св. Василія Великого, що пропонує програми студій загальних наук і вибору кар'єри. По додаткові інформації, що стосуються прийняття на студії, фінансової допомоги і оплати, слід телефонувати на число (215) 885-2360.

Св. п. Д. Дубей

В самий великодній четвер за старим стилем відійшла від нас у засвіти довголітня працівниця адміністрації „Свободи", з відділу передплат, св. п. Дозя Дубей. Був це шок для усіх нас, бо це сталося дуже раптово і несподівано: ще так недавно, здавалося, от як би вчора, працювала щоденно з нами на повний час і все можна було бачити її постать, похилену над бюрком, щодня жива вона серед нас з ясною, привітною посмішкою і добрим словом для кожного.

Мала лише ледве 51 рік. Опікувалася немічним і дуже важко хворим батьком і виховувала єдиного сина, журячись, що ще не скінчив студій. І виринає перед нами те вічне питання: чому? Чому забрав її Бог так передчасно з цього світу, де вона була така потрібна і для родини, і для школи, і для громади, і для України, якій помагала в міру сил? Як згадував у своїй проповіді наш парох о. Маріян, хтось на Панахиді поставив йому таке питання, але, як казав отець, „я не маю на це відповіді". Таке саме питання ставила і я у розмові з моїм сином по дорозі з Панахиди додому, що її треба тут більше, як „там". Син вважав, що не треба сумніватися у Божих рішеннях, що напевно вона позбулася всіх клопотів, і що їй тепер ліпше „там", як „тут", а милосердний Бог забрав її, ощадивши її великі терпіння безнадійної хвороби на той час, яке вона мала ще там. Це ми знаємо всі, бо, як казала колись Сестра Вероніка, „Божі дороги — не наші дороги", колись зрозуміємо, що і як, а тепер лишається нам лише мати віру у Боже Провидіння, бо „не діла Твої судить". Ми всі знаємо, що це так, але ми „лише люди" і тяжко нам погодитися з чимсь, що тяжко зрозуміти.

Покійна Дозя не мала легкого життя. Її родину переселили з Бойківщини до Одеси, коли її матері було лише 23 роки, її братові два, а їй один. Були б ще якось давали ради жити на новім поселенні, якби не те, що остерегли їх, що батько є на листі до арешту і вивозу, і що мусить втікати, якщо не хоче загинути з цілою родиною. Він ніяк не хотів лишати тату молоду жінку і дітей, але мати вблагала його і він подався на Захід. По довгій одисеї якось добився через Польщу до Америки і ціле життя мріяв про те, щоби спровадити жінку з дітьми тут, але це йому не вдалося. Помагав родині, що міг, увесь час, передаючи легально і нелегально посилки і гроші. Родину якось залишили в спокої. Мати тяжко пробивалася з обома маленькими дітьми, весь час працювала, і якось змогла дати високу освіту обом дітям. Дозя, скінчивши інженерію, мала відповідальну посаду — керувала процесом навантаження і розвантаження кораблів, маючи кілька сот людей під собою, а також, маючи певну медичну освіту, працювала як лаборантка в дослідчій лябораторії. Так що коли тяжко захворіла її мати і не було на Україні потрібних ліків, то лікарі, яким допомагала у їхніх дослідах, вирвали з-під землі ліки і врятували її маму.

Як в Америці тяжко захворів її батько, мама в Одесі просила Дозю поїхати в Америку і порятувати його. Матері були б не пустили, тож Дозя, взявши сина, виїхала з трудом до Америки і зайнялася хворим батьком. Думала вертатися назад, але батькова хвороба виявилася прогресивна і невилікувальна, і вона „застрягла" в Америці, працюючи на різних доривочних працях, аж доки не прийшла на працю до „Свободи", де перепрацювала більше десяти літ.

Тамтого року тяжко захворіла її відносно ще молода мама і вона поїхала до неї на Україну, в Одесу, відвідати і доглянути її. Але вже рятунку не було, і вона, поховавши матір, вернулася назад сюди. Хотіла ще, як казала, виховати сина і поховати батька, але не довелося. Кілька місяців тому назад батько був на смертній постелі у шпиталі, але якось врятували, і то лише завдяки їй. Вона сиділа біля батька день і ніч, і як прийшла криза, коли вже майже не було ні кровяного тиснення, ні пульсу, покликала лікарів і якось його відтрясли. І подумати: відрятували його, а її не можна було відрятувати. Вже як була тепер у шпиталі, батькові сповнилося 80 років життя, і хоч сама була така хвора, то ще пам'ятала про його уродини і передала жінці, що опікується батьком, гроші і просила купити квіти та цукерки і привітати його з уродинами.

Дозя не хворіла ніколи і захворіла зовсім несподівано. Щось болить-болить, треба врешті піти до лікаря, від лікаря на тести, та від тестів швидко на операцію, а по операції вже й не повернулася додому. Ще була мала надія на хемотерапію, на пару місяців чи який рік життя, але організм був так знищений хворобою, що не було вже що рятувати. Стан погіршувався з години на годину і за пару днів її не стало. Ми ще всі мали надію на її видужання, а потім бодай на якийсь короткий час, що може вдасться стримати недугу, що може ще поверне додому, чи навіть може і до праці; тому так тяжко було сприймати її такий наглий і несподіваний відхід з цього світу. На самий Великдень нового стилю ще їла з нами свячене, ділилася яєчком і паскою, запивала борщем. Гурми людей відвідували її, головно діти, яких вчила в школі і тут, в Джерзі Ситі, і в Байоні. Ще журилася матурою і градуацією, і питала лікарів, чи зможе бути на іспитах, бо в школі закінчення шкільного року. Наш попередній парох о. Роман Мірчук, як виїздив протягом трьох років вліті на Україну на пару місяців, щоб учити там у семінарії, лишав на Дозю цілу школу і матуру, і вона мусіла подбати, щоб і його заступити, і знайти представників Шкільної Ради до президії на іспитах, і дітей підготувати та припильнувати, зробити матуральне таблько. В школі вчила всі предмети, як заходила потреба, а не лише мову і літературу, за виїмком лише історії, бо казала, що як випускниця совєтських шкіл знає мало історії, а те, що знає, то багато в перекрученому вигляді, тож мусить ще сама багато навчитися, заки почне вчити інших. Тамтого року показала мені матуральне таблько, дуже гарно зроблене і розмальоване, і коли я запитала її, який митець це їй зробив, то вона скромно посміхнулася. І врешті я здогадалася, що це її робота, і тоді вона призналася, що змалечку, ще в школі, розмальовувала всякі дитячі видання, газети і таблю. До всього цього ще була вона і непоганим мистцем. Тяжко буде о. Романові в Україні повірити у таку сумну новину...

Наші обидва отці дуже любили і цінили Дозю, головно за її труд коло шкільних дітей. Обидва часто відвідували її у шпиталі і дуже гарно відправили потім всі традиційні Панахиди, Парастаси та Службу Божу з читанням Евангелій і „останнім цілованієм". Прегарно говорив отець парох в Церкві, а о. Петро над гробом і отці не спішилися, хоч мали ще потім відправляти Панахиди на цвинтарі в Бавнд Бруку, за провідну неділю, яка припадала на наш Великдень.

Добре серце Дозі відчула і Україна. Мала кузинку у Львові і мамину кузинку та брата в Одесі і помагала їм по своїй спроможності. Ніяка збірка на народні цілі не оминула її щедрої руки, чи то на фонд допомоги дітям Чорнобиля, чи на амбасаду, чи на яку хвору дитину, яка приїхала тут з України полікуватися, чи на яку зруйновану церкву, яку наші старалися відбудувати в Україні, чи на сиротинець або шпиталь у Львові, чи на темних дітей в Ляскак. Навіть о. Мірчук не їхав до Рудна без її щедрого дару на семінарію.

Дозя була доброю людина, а цих людей так нині мало на світі. Думаючи про неї, нагадується мені оповідання польської письменниці Марії Родзєвічувни „Страшни дзядуньо", де внучка в розмові з дідом про його приятеля питає його:

— Чи він також був учений?

А дідуньо відповідає:

— Оба ми були учені. Він був добрий. А це понад усе.

Навіть Плятон ставить ідею добра (і краси) — калькагатія — на самому вершку у світі ідей, перед усіма іншими ідеями, включно з розумом. Обоє моїх дітей, які тут і там підпрацьовували в „Свободі" під час студій, відчули те добре серце Дозі і ставлення до них і щиро її любили. Вона так тішилася, коли доньку прийняли до „Українського Тижневика", коли сина запросили на музичний фестиваль як композитора до Києва, так журилася, як син захворів під час поїздки в Україну зі Студією Крушельницької у Львові. Тож я і не здивувалася, як донька, яка не може вирватися на пару годин з праці і не мала вакацій третій рік підряд, сказала, що приїде на похорон. Син, який якраз почав працювати, на її прохання, у її відділі і тішився співпрацею з нею, опинився по одному дневі „співпраці" сам, бо вона ніколи більше не повернулася. Був зовсім розбитий чимраз гіршими вістками про її стан, переговорював з лікарями, їздив часто до шпиталю, хоч сам не при доброму здоров'ї, і возив тих, що бажали її відвідати. До нього були спрямовані її останні слова, день перед кінцем, коли вона була в „інтенсіф кер" і лежала з маскою кисню на обличчі.

Поза клопотами життя і працею в „Свободі", де все праці багато, а рук мало, не було багато часу на розмови. Але припадково зустрівшись десь на коридорі чи під час обідової перерви, у неї все була на думці Україна. Обмінявшись коротко, що у неї і у мене в хаті все більше чи менше „шпиталь" і що покищо всі наші, включно з нами, ще якось живі, відразу розмова переходила, „а що там, на нашій славній Україні?" Чи якісь виступи росіян у Севастополі з бажанням прилучити його до Російської Федерації, чи демонстрація червоних в Одесі, чи підняття російського Андріївського прапору у якійсь частині Чорноморської фльоти, чи побиття якого представника президента в Криму — все було пріоритетом її думок і її життя. Слухала радіо з України і все переповідала мені двома словами авдиції, які я чомусь на своєму радіо не могла зловити. Як проголосили незалежність і Леоніда Кравчука, заввинувши в наш прапор, винесли на руках на площу, наблизила мені на тасьму цілу його історичну промову. Як ніхто, раділа успіхами України і журилася її невдачами. Журилася, що снігу нема в Україні і що вимерзне озимина, про що неодноразово писав Руденко. А найбільша з усіх була журба: чи вистоїмо?

Коли о. Петро пішов до неї майже о півночі на третій день Великодня з найсвятішими дарами, була дуже спокійна, дуже рево з ним молилася і на відхідним сказала йому: „Все в Божих руках". І так воно і сталося.

Емілія С.

Зустріч з проф. А. Погрібним в столиці Каліфорнії

Професор Анатолій Погрібний відвідав Сокраменто, Каліф., 21-го березня 1995 року на запрошення Українсько-Американської Академічної Асоціяції Каліфорнії. Голова Асоціяції д-р Олесь Наклович влаштував зустріч шановного гостя з України з директоркою Відділу історії і соціяльних наук при Міністерстві Освіти стейту Каліфорнія, д-р Діяною Брукс. З українського боку на зустрічі, крім д-ра Накловича були також присутні секретар інж. Богдан Сторожук, касир мгр Юрій Олійник і членкиня та прихильниця асоціяції д-р Тіна Животенко-Піянков, яка привезла гостя до Сакраменто.

УААAК вже довгі роки співпрацює з д-ром Діяною Брукс над проблемою виправлення інформації про Східню Европу, а зокрема про Україну в шкільних підручниках, які вживають в публічних школах Каліфорнії. Виміна думок між нею і д-ром Погрібним, який є завідуючим катедрою історії літератури і журналістики Університету ім. Т. Шевченка в Києві, була жвава і корисна для обох сторін. На запит д-ра Брукс, чи Україна буде старатися наслідувати американську шкільну систему в академічній ділянці д-р Погрібний відповів, що частина так, а частина ні. Дещо, наприклад система іспитування учнів є дуже добра в Америці, а зокрема в Каліфорнії, і є доцільно її наслідувати в Україні. Ведення лекцій у класах, натомість, є на вищому рівні в українських школах.

Не менш зацікавленим сучасним станом шкільництва в Україні був інж. Сторожук, який є також репрезентантом Шкільної Ради при УККА на стейт Каліфорнію і організатором Школи Українознавства в Сакраменто, в якій навчається понад 150 українських дітей.

Проф. Погрібний виявив велике зацікавлення працею УААAК і на його питання відповідали д-р Наклович і мгр Юрій Олійник, співзасновники асоціяції, які вже від 1986 року співпрацювали над перевіркою неправильної інформації про Україну у всіх американських шкільних підручниках. Д-р Наклович, який провадить жваве листування з видавцями шкільних підручників, а зокрема кампанією ГЛЕНКО, запевнив д-ра Погрібного, що праця, хоч і черепашиним темпом, все ж таки посувається вперед і в деяких підручниках вже не буде „Київської Росії", а „Київська Русь", яка мала під своїм зарядом територію Вятичів, а опісля Московію, які аж за царя Петра І в 1713-м році перемінилися в Росію.

Проф. Погрібний виявив велике задоволення зустріччю і обіцяв підтримувати зв'язки зі столицею Каліфорнії, а особливо УААAК і стейтовим асистентом освіти.

Юрій Олійник

Парафія в Бервику створила стипендійний фонд в честь о. І. Бекеча

Парафіяни української католицької церкви свв. Кирила і Методія з Бервику, Па., заснували стипендійний фонд в честь новоіменованого о. шамбеляна Івана Бекеча, пароха, із „вдячности та в честь о. шамбелянові за його службу Богові та громаді, серед яких він працює і працював".

Кожна особа може жертвувати на стипендійний фонд. Слід посилати жертви на адресу: Scholarship Fund; Ss. Cyril and Methodius Catholic Church, 706 N. Warren St., Berwick Pa., 18603.

Отець Бекеч є членом 409-го Відділу УНС.

Тимко Бутрей

Ділимося сумною вісткою з родинами та знайомими, що в 14-го травня 1995 року відійшов у вічність на 88-му році трудолюбивого життя по тяжкій недузі наш найдорожчий та незабутній **МУЖ, БАТЬКО, ДІДО**

бл. п.
КНЯЗЬ

ІВАН ІВАНОВИЧ КОРЕЦЬКИЙ

Відправа і останнє прощання відбудеться о год. 11-ій 17-го травня в церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина — АНАСТАСІЯ
син — ТЕОДОР з дружиною МАРІЄЮ і внуками ДЖАН, ДЖЕЙСОН, ТЕОДОР, МАРІЯ і ЛІЗА
доня — ВІРА з мужем ВЕН АДАМС і внуками СТЕЙСІ і КРИСТОФОР
сестра — ПАРАСКЕВІЯ з родиною рідні на Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в суботу 13-го травня 1995 р. в ранніх годинах, прийнявши Найсвятіші Тайни відійшов у вічність на 81-му році життя мій найдорожчий **МУЖ, наш улюблений ТАТО і ДІДО**

бл. п.

БОГДАН РОБАК

ПАРАСТАС в четвер 18-го травня 1995 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин 1600 Stuyvesant Ave., Union N.J.

ПОХОРОН о год. 9:30 в п'ятницю 19-го травня в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., а опісля на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ
син — РОСТИСЛАВ з дружиною ЛЬОРЕТОЮ та дітьми МАРІЧКОЮ і БОЯНОМ
донька — РОКСОЛЯНА НАЙДАН з мужем МИХАЙЛОМ і донькою ЛІЛЕЮ
шваґерка — ЛЮБОМИРА МАТКІВСЬКА з дітьми
шваґри — ВОЛОДИМИР МАХОБЕЙ з родиною
— МАРКІЯН МАХОБЕЙ з родиною

ближча і дальша родина в Україні й Арґентині.

Прийми його Господи до свого небесного царства.

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів проситься жертвувати на релігійні цілі й на наукові інституції і установи.

ПОДЯКА

з волі Всевишнього по короткій важкій недузі відійшов у вічність дня 29-го березня 1995 р. в Ст. Пітерсбурґу Фла. на 81-му році життя наш незабутній **МУЖ, БАТЬКО, ДІД і ПРАДІД**

бл. п.

ІВАН СОЛТІВСЬКИЙ

народжений 5-го грудня 1913 р. в селі Вороняки Золочівського району, Україна.

Цією дорогою складаємо щиру подяку родині, друзям, Управі 55 Відділу ООЧСУ в Ст.Пітерсбурґу, Фла. за квіти і поміч.

Дякуємо Всечесним отцям: монс. Я. Федикові пароxові церкви Богоявлення Господнього в Ст. Пітерсбурґу Фла., о. крилошанинові Л. Мудрому пароxові церкви Пресвятої Тройці в Стетен Айленд Н. Й., кузенові покійного, о. митратові М. Берковi за похоронні відправи.

Дякуємо членам 55 Відділу ООЧСУ М. Хлисті, Гр. Панчукові, О. Яремі, В. Бричка, Яр. Базилякові, Д. Лузерної за несення домовини.

Дякуємо членкиням Відділу під проводом референткм К. Яреми за приготування тризни.

Дякуємо о. крилошанинові Л. Мудрому за прощальне слово над могилою.

Замість квітів на фонд будови нової церкви зложили: по 50 дол. — Люїс Копадіс, Семен і Анна Каша, Володимир Дубно, Володимир Дмченко, Розалія Бойчук. На тризні за згодою Віри Солтівської присутні зложили:

НА ФОНД НОВОЇ ЦЕРКВИ:

25 дол. — Олесь і Ірина Куц, 20 дол. — Микола і Розалія Хлисті; по 10 дол. — Анастазія Шавронська, Григорій і Елсі Панчук, Михайло і Софія Край, Орест Солтівський, Антін і Марта Гайдук 5 дол. — Параня Матвіїшин.

НА ФОНД БУДОВИ САНАТОРІЇ ДЛЯ ХВОРИХ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА ЗЛОЖИЛИ:

по 25 дол. — Орест і Мирослава Ґалан, Дарія Боровик; по 20 дол. — Микола і Розалія Хлиста, Осип і Катерина Ярема, Олесь і Ірина Куц, Василь і Агафія Бричка, Кирило і Ніна Пиль, Григорій і Елсі Панчук, Віра Солтівська, Юрій Кузів; 15 дол. — Антін і Марта Гайдук; по 10 дол. — Анна Чепак, Анастазія Шавронська, Ірина Пеленичка, Дмитро Лузерн, Орест Солтівський, Микола і Марія Задойний, Маріян і Ліза Заблоцький, Михайло і Софія Край; по 5 дол. — Тадей і Стефанія Ліпинський, Михайло і Василина Копинець, д-р Теофіль і Орися Романчукевич. Збірку перевели Микола Хиста і Олесь Куц.

НА СЛУЖБИ БОЖІ ЗЛОЖИЛИ:

Стефан і Ліда Бойко, Ігор Боянівський, Семен і Анна Каша, Володимир Дмченко, Павло Дятсенк, Ольга Косаревич, Орест і Мирослава Ґалан, Люба Сенидяк.

Дякую Юрісові Кузіву, Орестові і Мирославі Ґалан за квіти. Родині Люїсові і Соні Шабб та Ользі Осередчук за вислови співчуття.

ВІРА СОЛТІВСЬКА з родиною

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 217-го Відділу у Рочестер, Н. Й.

З днем 12-го лютого 1995 року обов'язки секретаря 217-го Відділу перебрала нова секретарка

ОКСАНА МАРКУС

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:

Mrs.Oksana Markus
183 Kings Gate S.
Rochester, NY 14617
(716) 266-5079

ПОНАД 5 РОКІВ ЧЕСНО І СОЛІДНО СЛУЖИМО ГРОМАДІ

meest - karpaty

Посилаємо: харчові пачки, одяг, важливі листи, гроші $ до рук адресата

ШВИДКО СОЛІДНО МІСТ-КАРПАТИ

а також побутові товари, дитячі коляски, трактори і фермерську техніку, авта

Дзвоніть за безплатним каталогом
1-800-265-7189 • (416)761-9105
Meest-Karpaty, 120 Runnymede Rd. Toronto, Ont. M6S 2Y3 Canada

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЯК ПОСИЛАТИ, ТО ЧЕРЕЗ МІСТ– КАРПАТИ!

KARPATY TRAVEL
Tel:(416) 761-9101
Fax:(416) 761-1662

- Продає квитки на авіялінії (включно з Air Ukraine)
- Робить запрошення до Канади і ЗСА
- Продає медичне забезпечення для відвідувачів
- Полагоджує візи в Україну і до Польщі

Air Ukraine

UKRAINE'S NATIONAL AIRLINE

NON STOP

Чикаго • Львів
Нью-Йорк • Івано-Франківськ

БИЗНЕС КЛЯСА ЛЮКС ЗА ДОСТУПНИМИ ЦІНАМИ

За замовленнями та інформацією телефонуйте

1-800-UKRAINE

1-800-857-2463 або телефонуйте до подорожнього агента

551 5th Avenue, Suite 1002, New York
(212) 599-8484

625 N. Michigan, Suite 1740, Chicago
(312) 640-0222

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЇСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ҐРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНО-МУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road 914-626-5641 · Kerhonkson, New York 12446 FAX 914-626-4638

З нагоди Дня Пам'яті

запрошуємо на СОЮЗІВКУ

26 — 29-го травня 1995 року

відпочати, відпружитись і привітати чудову весну.

Приїжджайте самі, приїжджайте з родинами, приїжджайте з друзями!

На вас чекає відпочинок у прекрасних кімнатах, три дні безтурботного відпруження серед чудового гірського пейзажу Союзівки...

❖ **275 дол.** від пари/ **200 дол.** від особи (звичайні кімнати)

❖ **315 дол.** від пари/**240 дол.** від особи (люксусові кімнати)

В ціну включено:

- *оплату за кімнату,*
- *обід,*
- *вступ на забаву,*
- *податки і чайові.*

Діти віком до 16 років — безплатно, якщо в одній кімнаті з батьками.

Доплата за третю особу віком 17 років і старшу — 100 дол.
Ціну вечері не включено.

Телефонуйте заздалегідь і замовляйте місця.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Чи Ви знаєте, що УНСоюз уділяє своїм членам:

- Перші гіпотечні позички (мортґеджі) на купно власного дому
- На 1-3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може Ви думаєте перефінансувати існуючу позичку.

Щоб довідатись більше про гіпотечні позички просимо Вас телефонувати на число:

(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ –

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку як приватну, так і публічну.

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPAEDIA
UNIVERSITY OF TORONTO PRESS
UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA

Ціна:

Том 1 ....75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 ....75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ .....130.00 дол. (було 170.00 дол.)
*Плату за пересилку включено.

Замовлення просимо присилати разом з чеком або грошовим переказом на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Мешканці Ню Джерзі підлягають 6%-му податкові.

РОМАН ПІНЯНСЬКИЙ

Із села Вільхівці, Сяніцького повіту, виселений в 1945 році в Україну розшукує родину в ЗСА, яка до 1960 року проживала: 312 Pancoast St. Dickson City, Pa. В ЗСА проживали 4 батькові брати: Петро, Евгеній, Дмитро, Василь та 3 сестри: Таня, Ольга, Павліна Пінянські. Перебуваючи в ЗСА, хотів би дуже зустрітись з ними. Проживаю у сестри, адреса: Mrs. Dona Jasinski, 1 Opatut Court, Morganville, N.J., 07751

tel.: **(908) 972-3545**

ARKA Company DEPARTMENT STORE

26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ, різного роду матеріяли для вишивання, канви, книжки з українськими взорами і т. п. в АРЦІ.

EXTRAORDINARY offer for 1st- time buyer.

3 BR. 2 bath, residential, excel. cond. Walking distance to village. **$109,000.** Owner financing avail.

6 BR bi-level on 2 1/4 acs w/ab grnd swim pool. Finished bsmt. Drastically reduced. **$139,000.**

4 LARGE BOARDING houses on 2.49 acs. Grt handyman special. Priced to sell at **$70,000.**

NEWLY RENOVATED 2 BR, kit., LR. 1 bath, on quiet cntry rd. 2 Mi from village. **$85,000.**

2-3 BR, 2 bath, quiet picturesque, overlooking pond, many extras. **$104,000.**

COUNTRY AGENCY (914) 647-5000; 800-724-1227

Пересилайте пакунки просто зі своєї хати до нашої фірми

БЕЗКОШТОВНО!

Телефонуйте по наші **UPS** наліпки !

10 пунктів за доставу пакунка по Україні

Лише **79¢** за фунт

для всіх, хто висилає пакунки на Україну з нашими **UPS** наліпками!

ROXOLANA

300 Parker Ave., Maplewood, NJ 07040

Tel: (201) 763-8778

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Відгукуючися на заклик Екзекутивного Комітету УНСоюзу про зложення пожертви на видавничий фонд „Свободи" на покриття підвишки за поштову пересилку газети, ви можете свої пожертви складати у вашого секретаря відділу, або посилати прямо до адміністрації „Свободи" на адресу:

30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302

---

stp scope travel inc
1605 Springfield Ave, Maplewood NJ 07040
201 378-8998 or 800 242-7267

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ
Марійки Гельбіг

SCOPE 1995 UKRAINE TOURS

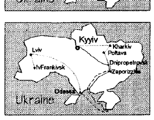
HUTSULKA
Lufthansa Airlines
All inclusive DELUXE Tour
14 days

The most popular of tours: **IVANO FRANKIVSK**, the majestic Carpathians with their colorful Hutsul folklore, **LVIV**, the 19th century gem of western Ukraine and **KYYIV**, in all its golden-domed glory.

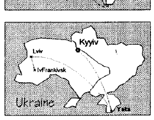
Optional: 3-day stay in **TERNOPIL** or **LUTSK**

CHAIKA
Czechoslovak Airlines
All inclusive Tour + **CRUISE**
22 days

"All of Ukraine" in three weeks: **LVIV, IVANO FRANKIVSK,** then CRUISE: **ODESSA, SEVASTOPOL, YALTA, KHERSON** and **ZAPORIZZHIA.** From there continue by bus to **DNIPROPETROVSK, POLTAVA, KHARKIV** and **KYYIV.**

LASTIVKA
Lufthansa Airlines
All inclusive DELUXE Tour
17 days

The highlights of Ukraine: **IVANO FRANKIVSK, LVIV,** then fly to **YALTA** for a 5 day rest in the Crimea. Continue by plane to **KYYIV.**

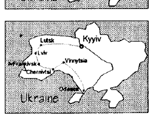
Optional: 4-day stay in **CHERNIVTSI, TERNOPIL** or **LUTSK**

KARPATY
Lufthansa Airlines
All inclusive DELUXE **BUS** Tour
16 days

The best way to see Ukraine: Board your DELUXE touring coach in **KYYIV,** through **LVIV, IVANO FRANKIVSK,** visiting 10 cities and historical sites before arriving in **UZHOROD**. End your trip in lovely **BUDAPEST**.

HISTORICAL CASTLES
Lufthansa Airlines
All inclusive DELUXE **BUS** Tour
19 days

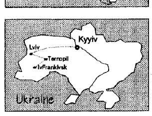
A very comprehensive tour of western Ukraine: **KYYIV, LUTSK, LVIV, IVANO FRANKIVSK, CHERNIVTSI, VINNYTSIA** and **ODESSA,** with over 15 additional cities visited en route. The sensation of our 1994 program!

HISTORICAL CASTLES + ***Cruise***
Lufthansa Airlines
All inclusive DELUXE **BUS** Tour
29 days

A perfect ending to the above tour: Relax aboard an 11 day deluxe CRUISE from **ODESSA,** around the Crimean Peninsula: **YALTA, SEVASTOPOL,** and up the Dnipro River through **KHERSON, ZAPORIZZHIA, KREMENCHUK, KANIV** to **KYYIV.**

PODOLANKA
Air Ukraine
All inclusive Tour
17 days

Just right for visiting relatives and friends in **IVANO FRANKIVSK, TERNOPIL, LVIV,** and **KYYIV** - yet enjoying full group services with SCOPE.

NEW TOUR!!

AIR ONLY to LVIV, IvFRANKIVSK or KYYIV *from* **$649**

КНИЖКИ З УКРАЇНИ

Знойко О. МІФИ КИЇВСЬКОЇ ЗЕМЛІ ТА ПОДІЇ СТАРОДАВНІ. Київ: Молодь, 1989. — 304 с. $8.00
Науково-популярні дослідження подій історії Київської Руси, культури та етногенезу східніх слов'ян.

Будзиновський В. ПРИГОДИ ЗАПОРОЗЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ. — Київ: Дніпро, 1994. — 360 с. $10.00
До збірника увійшли історико-пригодницькі повісті та оповідання, яких об'єднує одна тема — події в Україні часів козаччини. Серед них твори „Кров за кров", „Козак Шуба" та ін.

Міщенко Д. БУНТІВНИЙ КНЯЗЬ. — Київ: Укр. письменник, 1993. — 304 с. $20.00
Роман відтворює перипетії так званого литовського періоду в історії України, складні взаємини між московськими князівствами, Литвою та Кримським ханством, а також між Україною та Литвою. Всі ці політичні обставини створили передумову для початку національно-визвольної війни під проводом князя Данила Галицького.

Мушкетик Ю. ГЕТЬМАНСЬКИЙ СКАРБ. — Київ: Спалах, 1993. — 430 с. $30.00
Історичний роман, основою якого є розповідь про зникнення скарбу наказного гетьмана Павла Полуботка. Життя гетьмана, сповнене трагізму і боротьби за визволення України, показане очима молодого козака Івана Сулими.

Костенко Л. ВИБРАНЕ. — Київ: Дніпро, 1989. — 559 с. $20.00
До книги увійшли твори опубліковані впродовж останніх десятиліть, вірші із збірок „Зоряний інтеграл" (1963) та „Княжа гора" (1972), які свого часу не друкувалися, а також найновіші вірші, що склали розділ „Інкрустації".

МОЛОДЕ ВИНО. Антологія поезії. — Київ: Смолоскип, 1994. — 240 с. $16.25
В антології представлені двадцять молодих авторів, які пробують свої сили в модерній поезії. Разом вони являють собою досить об'єктивну картину сучасної молодої української літератури. Середній вік авторів — 25 років. Книжка зацікавить також науковців, котрі вивчають сучасну літературу, її стилі й напрямки.

Гончар О. БРИГАНТИНА. — Київ, 1992. — 223 с. $10.00
Подарункове видання повісті відомого українського письменника, яка розповідає про формування й становлення підліт-ків, їхнього сітогляду.

МІФИ ДАВНЬОЇ ІНДІЇ. — Київ, 1992. — 199 с. Тверда обкл. $18.50
Збірник мітів та легенд Давньої Індії.

Шевченко Т. МЕНІ ТРИНАДЦЯТИЙ МИНАЛО. — Київ: Веселка, 1994. — 159 с. Тверда обкл. $8.00
Вибрані поетичні твори в художньому оформленні Катерини Шманко.
Кольорове ілюстроване видання.

ВЕЛИКИЙ УКРАЇНЕЦЬ. — Київ: Веселка, 1992. — 551 с. $17.50
Унікальне видання матеріялів з життя і творчої діяльности Михайла Грушевського. Книжка ілюстрована рідкісними фотодокументами.

ДОЛЯ. Упорядник В. Шевчук. — Київ: Дніпро, 1994. — 1114 с. $100.00
Книжка про Тараса Шевченка в образах і фактах. Містить понад 1000 чорнобілих і кольорових ілюстрацій. Подібне видання виходить в Україні вперше.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА. В 11-ти томах. (Перевидання в Україні.) Т. 1, 2. — Київ: Глобус, 1994. — 400 с. (1-й том), 394 с. (2-й том). $25.00 (кожен том)
Видання унікальне тим, що відтворює генезис українського народу, його історію, філософію та мораль; науково простежує зародження, становлення і подальшу долю української держави.
Повне видання буде здійснене протягом 1994-1996 років.

Жлуктенко Д. АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК. — Київ: Освіта, 1993. — 354 с. $15.00
Містить близько 20 000 слів.

Качкан В. УКРАЇНСЬКЕ НАРОДОЗНАВСТВО В ІМЕНАХ. У 2-ох частинах. Частина 1. — Київ: Либідь, 1994. — 336 с. $17.00
Відтворюється життєвий і творчий шлях декількох десятків видатних постатей української духовної культури. Серед невідомих і малознаних імен — письменники, публіцисти, історики, фолкльористи, етнографи, просвітницькі та культурно-громадські діячі І. Крип'якевич, Є. Чикаленко, І. Огієнко та ін.

УКРАЇНСЬКА КУХНЯ. — Київ: Мистецтво, 1992. — 304 с. $15.00
У книзі подано рецепти приготування найрізноманітніших національних страв, заготівлі та домашньої переробки овочів, грибів, ягід тощо. Ілюстрації в книзі виконані в традиціях народного гумору.

УКРАЇНСЬКА МИНУВШИНА. Ілюстрований етнографічний довідник. — Київ: Либідь, 1994. — 256 с. $21.50
Ця книга — своєрідна енциклопедія традиційної культури та побуту українців. Стислі, але місткі відомості про забуті способи ведення господарства, хатнє начиння, народну моду, кулінарію, медицину, звичаї та обряди, демонологію тощо розміщені за зручним для читача тематично-абетковим принципом і супроводжуються оригінальними ілюстраціями.

ЗАПОРОЖЦІ. До історії козацької культури. — Київ: Мистецтво, 1993. — 400 с. $18.00
Зібрано різноманітні матеріяли з питань історії запорозького козацтва, зокрема з питань культури козаків, які створили багато дум, пісень, літописів, творів живопису та архітектури. Книга ілюстрована кольоровими і чорно-білими репродукціями творів давнього українського мистецтва.

ЗІРКИ „ЧЕРВОНОЇ РУТИ". — Київ: КМ „Akademia", 1993. — 142 с. $10.00
Подається ілюстрована фотоматеріялами інформація про лавреатів І-го та ІІ-го фестивалів української пісні і популярної музики „Червона рута".

ЗНАКИ. 155 стародавніх українських вишивок. — Київ: Обереги, 1992. — 71 с. Мова укр., та англ. $10.00
В альбомі вміщено візерунки сорочок та рушників. У коментарях до малюнків розшифровуються прадавні українські знаки-символи.

МИХАЙЛО КОРГУН. Альбом. — Київ: Мистецтво, 1994. — 144 с. Тверда обкл. $10.00
Альбом присвячено творчості різб'яра Михайла Коргуна, який живе у місті Трой (ЗСА), хоча народився на Полтавщині. Його твори — вази, тарелі, панно, барельєфи — виставлялися у Франції, Німеччині, ЗСА.

УКРАЇНСЬКА ГРАФІКА XI — ПОЧАТКУ XX СТ. Альбом. — Київ: Мистецтво, 1994. — 328 с. Тверда обкл. $20.00
Вперше в історії українського мистецтвознавства репрезентуються найкращі здобутки українського граверного мистецтва. Особливу увагу приділено графіці стародруків, станковій графіці XVII-XVIII ст.

УКРАЇНСЬКІ ЧАРИ. 2-ге вид., стереотип. Упор. О. Таланчук. — Київ: Либідь, 1994. — 96 с. Обкл. м'яка. $6.00
До цієї книжки ввійшли фрагменти із записів відомих українських фолкльористів В.Милорадовича, І.Огієнка, Д.Зеленіна, Я.Новицького, П.Єфименка про традиції народної лікувальної магії: перекази, повір'я, замовляння, любовні чари, за допомогою яких чаклуни, знахарі впливали на стан людини.

Ціни подано з пересилкою.

Мешканців Ню Джерзі просимо додати 6% податку.

SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

✻ ПРАЦЯ ✻

ШУКАЄМО жінку-українку середнього віку, яка гляділа б 1½- річну дівчинку батьків-професіоналістів у Каліфорнії. Харч і нічліг включено. Потрібні рекомендації.
Тел.: (909) 792-6209

Молода, спокійна і культурна жінка з України пошукує працю — доглядати за дітьми, старшими людьми, або до інших обов'язків. Смачно варить. (201) 332-2316

A 400 a DAY POSITION WORKING FOR DON LAPRE OF THE T.V. SHOW "MAKING MONEY". CALL DON at
1-800-DON-LAPRE

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555